

Ingrid Zijlstra (dochter van onderduikkind Betty Metzelaar), diplomaat Karin Elyahu-Pery, Wout Zijlstra en honorair consul Arjen Lont (vlnr). FOTO NIELS DE VRIES

Yad Vashem is mooiste prijs voor Wout Zijlstra

RIXT OENEMA

FOLSGARE Na een mislukte overval schoten twee verzetsmannen in de oorlog veekoopman én verzetsstrijder Hantje Zijlstra dood. Hantje en zijn vrouw Minke kregen postuum de Yad Vashem-onderscheiding, de ultieme genoegdoening.

Tranen wellen op in de ogen van Wout Zijlstra. De vleeskeurmeester en sterkste man heeft net een zware medaille in een houten doosje in handen gekregen. De namen van zijn pake en beppe Hantje en Minke Zijlstra staan op de decoratie en daaronder staat gedrukt: 'Het dankbare Joodse volk'. „Ik ha bêst wol wat prizen wûn yn myn libben, mar dit is de moaiste dy't ik my ea winskje koe...”

Het krachthonk in Zijlstra's boerderij in Folsgare is woensdagmiddag het toneel voor de uitreiking van de beroemde, Israëlische onderscheiding Yad Vashem (rechtvaardigen onder de volkeren) aan zijn overleden grootouders. Met gevaar voor eigen leven boden veekoopman Hantje, zijn vrouw Minke en hun acht kinderen onderdak aan joden in de duistere dagen van de Tweede Wereldoorlog.

Een verzameling familieleden, na-

zaten van onderduikers en afgevaardigden van de Israëlische ambassade zit hier tussen de fitnessapparaten – de kinderen vooraan op buikspierbankjes – voor de cruciale ceremonie. André Diepenbroek van de ambassade: „Dit is de speciaalste plek ooit. Meestal staan we in een synagoge.” Het kán niet anders dan hier, vindt Wout Zijlstra. „Op it poadium dêr't wy no steane, wie eartiids de bedstee. Dêr siet lytse Riekje ferburgen.”

Deze dag, deze onderscheiding: het is de ultieme genoegdoening voor de Zijlstra's. Eindelijk is er de formele, publieke erkenning voor de verzetsdaden van pake en beppe, want het oorlogsverhaal rond Wolsum en Folsgare ligt gevoelig, is pijnlijk en heeft diepe sporen in de familie achtergelaten. Wout Zijlstra vertelt hoe het toen gegaan is.

Veekoopman en verzetsman Hantje Zijlstra houdt zich in de oorlog niet alleen actief bezig met het vinden van onderduikadressen in de buurt voor joodse vluchtelingen. Hij kan illegaal ook bonnen en vlees regelen voor onder meer het ziekenhuis in Sneek. Thuis op de boerderij nemen Minke en hij het joodse meisje Riekje de Leeuw uit Amsterdam op in hun warme, christelijke gezin.

Op dinsdag 16 januari 1945 fietst Hantje Zijlstra met een beste opbrengst in de beurs na de veemarkt in Sneek terug naar huis. „Hy hie fjouwer kij ferkocht foar 250 gûne it stik.” In opdracht van de verzetsman Gerard Reeskamp overvallen twee junioren van het verzet uit Sneek hem onderweg. Zij denken juist dat Zijlstra een zwarthandelaar is; het geld zou voor de financiering van het verzet zijn.

De overval loopt uit op een gevecht. Zijlstra verzet zich, smijt zijn fiets naar zijn aanvallers. „Ik soe my ek net samar oerfalle litte. En ús pake wie o sa sterk. Hy koe in heale ko fan de haak tille.” De mannen hebben een pistool van Reeskamp geleend. Er valt een schot, dat Zijlstra in het hoofd treft. Hij overlijdt in het ziekenhuis. „Dy oerfal hie neat mei de oarloch te meitsjen. Dy tûzen gûne ha se ferdield.”

Rovers zijn geen helden, zegt

‘Us pake wie o sa sterk. Hy koe in heale ko fan de haak tille’

Wout Zijlstra resoluut. „Minsken dy't alles op it spul setten troch joaden yn hûs te nimmen: dát wienen de helden.”

De geschiedenis is nog voelbaar, vertelt Wouts broer Douwe. „Us heit spruts der noait oer, al moat er in slim trauma oprûn ha. Hy wie der as jonkje by doe't se syn heit wer opgrave moasten om de kûgel út syn holle te heljen. Dy wie nedich foar de bewiisfiering.” Het oude leed heeft hen een diep rechtvaardigheidsgevoel bezorgd. „Steane foar de dingen. Dizze ûnderskieding is ek it earbe-toan foar ús heit en mem.”

En zo staat diplomaat Karin Elyahu-Pery hier in dit volgepakte krachthonk in Folsgare dus tegenover een geroerde Wout Zijlstra, terwijl buiten de Israëlische en de Friese vlag uitbundig wapperen. Ze spreekt hem in het Engels en in het Hebreeuws dankbaar toe over het kleine vlammetje van waarden en geloof dat pake en beppe Zijlstra lieten branden in een tijd vol morele duisternis. „They did not give in.”

En dan is er applaus voor Hantje en Minke, champagne voor iedereen en is het tijd voor groepsfoto's. Wout Zijlstra kondigt ondertussen aan dat de barbecue zo aan gaat voor het diner. „Dit is machtich.” Broer Douwe: „It is suver in feest!”